

Jonas Wells
Norra Västmanlands Samordningsförbund
Norbergsvägen 21, vån 6
737 80 Fagersta
Telefon: 0223-442 55
Mobil: 0736-498 499

www.samordningnv.se

Fagersta | 03 06 2010

Minnesanteckningar seminarium under temat "Varför är kvinnor mer sjukskrivna än män - just här?"

Detta är mina minnesanteckningar efter första seminariedagen i serien under temat "Varför är kvinnor mer sjukskrivna än män - just här?". Dagen inleddes med en kort presentation om vilka vi är och vilka bästa förhoppningar vi har om arbetet i denna grupp. Seminariedagen är den första dagen av tre där vi på olika sätt belyser och arbetar med huvudfrågan. Gruppen är cirka 28 personer stor och innehåller representanter från sex myndigheter - Landstinget Västmanland, Försäkringskassan, Fagersta kommun, Norbergs kommun, Skinnskattebergs kommun och Arbetsförmedlingen. I gruppen finns en rad olika kompetenser och roller som på olika sätt bemöter temat som vi idag har samlat under. Spridningen och djupet i kunskapsnivån i gruppen är imponerande. Förhoppningar för arbetet handlar om att få nya vinklingar och insikter, att få lyssna till andras perspektiv och att lära mer om hur vi tillsammans kan göra för att vända en trend.

Henry Komulainen, områdeschef på Försäkringskassan, redogjorde för aktuellt läge i ohälsotalen. Intressant att det finns en strukturell skillnad mellan kvinnors och mäns uttag av sjukförsäkringen. Däremot har skillnaderna mellan könen minskat i Norberg och Fagersta sedan 2003. Annars är skillnaden cirka 65 % kvinnor och 35 % män. Ytterligare en intressant iakttagelse är att under 1970-talet var det faktiskt tvärtom i landet - att männen var mer sjukskrivna än kvinnorna.

Därefter gjorde vi en övning i positivt skvallar där två skvallrade om sådant de anar hos den tredje. Övningen var mycket uppskattad och ledde till flera garv, fnitter och leenden - jag tror en hel del positiv feedback. Att fördjupa oss i sådant vi anar hos varandra men också i frågeställningen är ett tema som vi kommer att ha användning för under dessa tre dagar.

Marita Mossberg, Försäkringskassan, redogjorde därefter för en del av hennes anteckningar från en nyligen genomförd konferens om kvinnors ohälsa i Uppsala. Hon fokuserad framförallt på Karin Johannissons historiska förklaringsmodeller om varför kvinnor är mer sjukskrivna än män (se bilaga). Vi fyllde på med ytterligare en bilaga om att tänka tvärtom (se bilaga till minnesanteckningarna, sid 11-13). I diskussionen efter Maritas pass lyftes även teorier om maktrelationer som en aktuell förklaring till obalansen i ohälsan mellan könen. Just detta återkom Goldina Smirthwaite till i nästa pass.

Goldina Smirthwaite var särskilt inbjuden att prata om dagens tema och att delge forskningsläget just nu. Goldina är doktorand vid Linköpings universitet. Hon forskar inom området Genus och medicin. Hennes ppt bilder finns som bilaga. Hennes bilder och goda framförande väckte en allmän diskussion och gav en hel del stimulerande ny kunskap. Efter lunch fortsatte vi att reflektera kring forskningsläget och Goldinas pass. En idé som kom fram då var livsformteorin. Här kan inställningen till arbetet resultera i två olika mönster. I den ena är jobbet som ett arbete, ett medel att nå andra mer prioriterade saker. Denna grupp är ofta tyst i samhället och lider i större grad av depression. I den andra gruppen ses jobbet mer som en karriär. Arbetet är ett mål i sig. Denna grupp kvinnor är mer verbal i samhället, synlig och drabbas mer av utbrändhet.

Irene Ekmark berättade därefter om hennes initiala observationer efter att ha träffat ett trettiotal kvinnor som just nu får coachningsinsatser parallellt med detta seminarium. Hennes bilder finns som bilaga. Reaktionen hos flera var att dessa kvinnor är sämre rustade än vad vi, ändå professionella, kan förvänta oss. Onda ting samregerar hos

målgruppen som projektet Kvinnocoacher vill nå. Mer att läsa om insatsen finns via denna adress:
<http://www.samordningv.se/rehabilitering/kvinnocoacher.shtml>.

Resten av eftermiddagen ägnades åt diskussioner, dels om sådant vi hade hört men också om hur vi ska kunna gå framåt samt vad vi kan ta upp vid nästa träff. Nästa träff bestämdes till den 5 oktober, kl 9-16, också här på Lindgården. Till nästa träff kom följande idéer upp som projektledningen kan fundera på:

- Workshops i halvgrupper där inbjudna kvinnor kan berätta sin historia
- Organisationsperspektivet och konsekvenser av sektoriseringen mellan myndigheterna
- Att konfrontera föreställningar och att medvetandegöra det omedvetna!
- Extern föreläsare för ytterligare idéutbyte och input (kanske Gertrud Åström?)
- Jobba med hur vi kan påverka för ett förändrat synsätt
- Att jobba fram goda exempel och spåna kring vad som fungerar
- Jobba med begreppet - jämställdhetsintegrering
- Jobba med fallbeskrivningar, analysera hinder och framgångsfaktorer
- Coacherna i projektet berättar om sina reflektioner/observationer

I utvärderingen framkom att dagen gav en mängd nya infallsvinklar och att det var givande och spännande. Extra plus för den externa föreläsaren. Flera kommenterade att frågan som vi samlats kring är väldigt svår att ge ett svar på men att gruppen har mycket resurser i form av olika kompetenser och det finns en stor vilja och engagemang. Sammansättningen är väldigt bra. Flera önskar dock att vi pratar mer i mindre grupper och vi jobbar för att hitta sätt så att vi kan prata mer öppet med varandra.

Dessa var mina anteckningar. Efter mötet har jag fått en del spontana mail som alla belyser att dagen var givande. Alexandra tipsade mig om hennes uppsats. Jag skickar den vidare till er för läsning. Den är direkt kopplat till vår seminarieriserie. Nu hoppas jag att ni vilar upp er efter en bra och innehållsrik dag och att vi ses igen den 5 oktober!

Hälsningar,

Jonas Wells
Samordnare/verkställande tjänsteman
Norra Västmanlands Samordningsförbund